

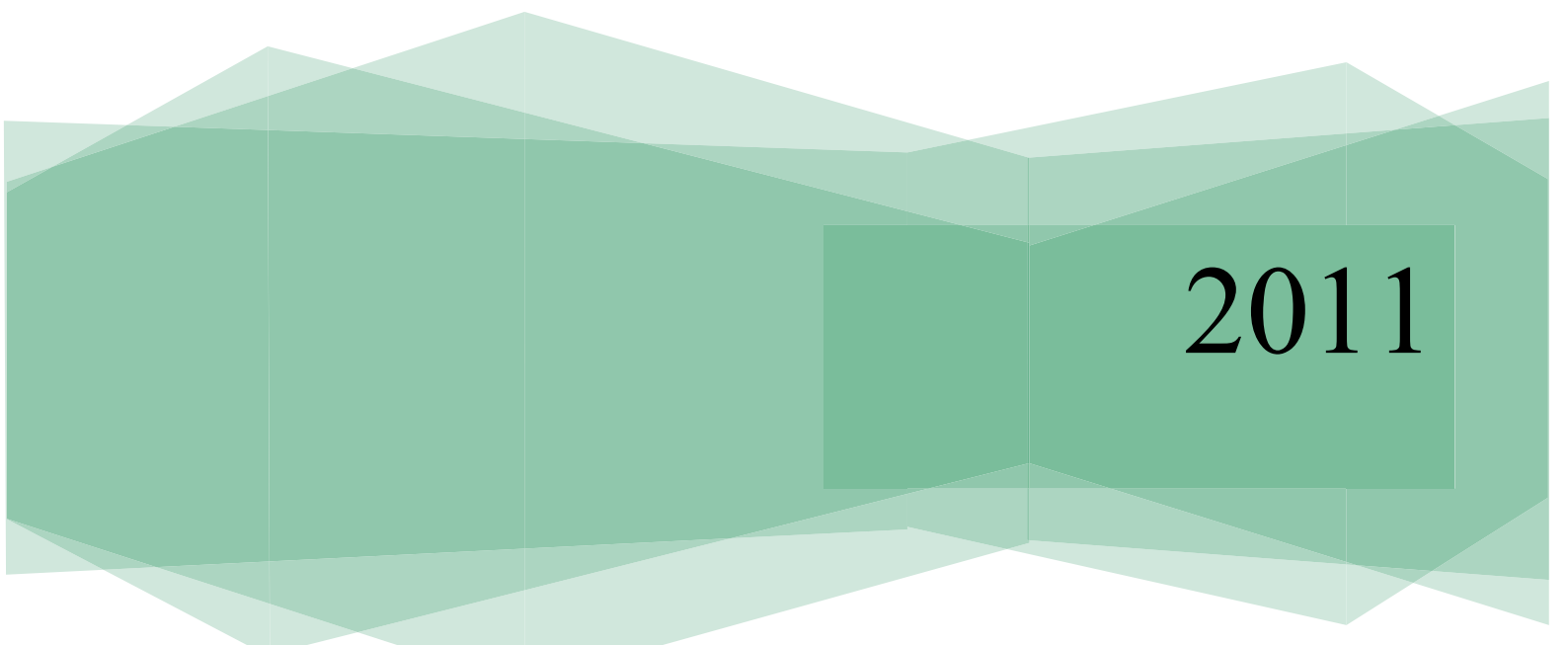
**Instytut Przedsiębiorstwa
Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie
Szkoła Główna Handlowa**

ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA REGIONÓW 2011

WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE

Prof. Dr hab. Hanna Godlewska-Majkowska

Dr Patrycjusz Zarębski

2011

Warszawa, październik 2011

1. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARKI REGIONALNEJ WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

Województwo podkarpackie położone jest na południowym wschodzie Polski. Graniczy ze Słowacją (na południu) i Ukrainą (na wschodzie). Region wyposażony jest w bogate złoża kopalniane takie jak: siarka, ropa naftowa oraz gaz ziemny, a także surowce mineralne: gipsy, piaskowce i wapienie wydobywanych na bieżąco w czynnych, nowoczesnych kopalniach. Główne sektory gospodarki to: rolniczy, przemysłowy, wydobywczy, spożywczy, farmaceutyczny, lotniczy oraz informatyczny.

Głównymi atutami województwa są:

- Rozwijający się przemysł lotniczy,
- Silnie rozwinięty przemysł farmaceutyczny, informatyczny i spożywczy,
- Powstanie Podkarpackiego Parku Naukowo-Technologicznego w Rzeszowie,
- Dobre połączenia komunikacyjne: międzynarodowy port lotniczy, autostrada A4, przebiegające przez województwo główne korytarze transportowe sieci TINA,
- Surowce kopalniane takie jak: siarka, ropa naftowa oraz gaz ziemny, surowce mineralne, które wydobywane są głównie w jego górzystej, południowej części: piaskowce, wapienie, gipsy (w tym gips alabastrowy), glinki ceramiczne, piaski (w tym piaski szklarskie) i żwiry, a także torf, wody mineralne i geotermalne,
- Duże połacie lasów czynią województwo istotnym dostawcą drewna oraz dają możliwości wykorzystania biomasy drzewnej dla produkcji energii odnawialnych,
- Dostępność wysoko wyszkolonych kadr zarządzających i technicznych zwłaszcza w przemyśle lotniczym, elektromaszynowym, chemicznym (Politechnika Rzeszowska i jest największą uczelnią techniczną południowo-wschodniej Polski, z jedynym w kraju ośrodkiem kształcenia pilotów lotnictwa cywilnego),
- Dość wysoka ocena potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej dla handlu.

Zbioreczną charakterystykę województwa zawiera tabela 1.

Tabela 1. Ogólna charakterystyka gospodarki województwa podkarpackiego

Wyszczególnienie	Województwo podkarpackie	Polska	Udział procentowy województwa w wielkości krajowej
Potencjał rynkowy			
PKB per capita w 2008 r. (zł/osobę)	23 101	33 462	-
Liczba ludności w 2010 r. (osoby)	2 103 505	38 200 037	5,5%
Potencjał zasobów pracy			
Absolwenci szkół wyższych w 2010 r. (osoby)	20 791	474 552	4,4%
Absolwenci szkół średnich w 2010 r. (osoby)	21 117	312 355	6,8%
Liczba pracujących w 2010 r. (osoby)	857 000	15 961 000	5,4%
Struktura pracujących w 2010 r.	Sektor rolniczy 22,2% Sektor przemysłowy 28,4% Sektor usługowy 49,5%	Sektor rolniczy 12,8% Sektor przemysłowy 30,2% Sektor usługowy 56,9%	
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach i kapitał podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego w województwie			
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach w 2009 r. (mln zł)	1094,4	66884,5	1,6%
Kapitał podstawowy podmiotów z kapitałem zagranicznym w 2009 r. (mln zł)	2235,3	179877,8	1,2%
Specjalne strefy ekonomiczne w województwie			
- SSE Mielecka, podstrefy: gm. Dębica, gm. Głogów Małopolski, gm. Jarosław, gm. Kolbuszowa, gm. Laszki, gm. Leżajsk, gm. Ostrów, gm. Ropczyce, gm. Trzebownisko, gm. Zagórz, m. Dębica, m. Jarosław, m. Leżajsk, m. Lubaczów, m. Mielec, m. Rzeszów, m. Sanok. - SSE Tarnobrzeska, podstrefy: gm. Gorzyce, gm. Jasło, gm. Jedlicze, gm. Nisko, gm. Nowa Dęba, gm. Orły, gm. Rymanów, m. Jasło, m. Przemyśl, m. Przeworsk, m. Stalowa Wola, m. Tarnobrzeg - SSE Krakowska, podstrefa: gm. Boguchwała, m. Krosno			
Wyróżniające oceny PAI_2 i RAI (klasa A, B i C)			
Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna PAI_2			
Rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna RAI			
Wyróżnione powiaty i gminy wg PAI1_GN			
Powiaty	Klasa A	Powiat m.Krosno, Powiat m.Przemyśl, Powiat m.Rzeszów, Powiat m.Tarnobrzeg	
	Klasa B		
Gminy	Klasa A	Boguchwała (3), Dębica (1), Głogów Małopolski (3), Gorzyce (2), Jarosław (1), Jasło (1), Krasne (2), Krosno (1), Krościenko Wyżne (2), Leżajsk (1), Lubaczów (1), Łańcut (1). Łańcut (2), Mielec (1), Nowa Dęba (3), Pawłosiów (2), Przemyśl	

		(1), Przeworsk (1), Radymno (1), Rzeszów (1), Sanok (1), Stalowa Wola (1), Świdnica (2), Tarnobrzeg (1), Trzebownik (2)
	Klasa B	Besko (2), Białobrzegi (2), Chorkówka (2), Czarna (2), Dębica (2), Gać (2), Iwonicz-Zdrój (3), Jarosław (2), Jedlicze (3), Kolbuszowa (3), Medyka (2), Miejsce Piastowe (2), Mielec (2), Nisko (3), Nowa Sarzyna (3), Oleszyce (3), Orły (2), Ostrów (2), Przeworsk (2), Rokietnica (2), Ropczyce (3), Rymanów (3), Sędziszów Małopolski (3), Tryńcza (2), Tyczyn (3), Wiązownica (2), Zarzecze (2), Żurawica (2), Żyraków (2)

Uwaga: (1) - gmina miejska, (2) - gmina wiejska, (3) - gmina miejsko-wiejska.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych www.stat.gov.pl oraz wyników badania naukowego pt. *Atrakcyjność inwestycyjna regionów, jako uwarunkowanie przedsiębiorczych przewag konkurencyjnych*, pod kierunkiem H. Godlewskiej-Majkowskiej, SGH, KNoP, Instytut Przedsiębiorstwa, Warszawa 2011.

Województwo podkarpackie dostarczyło w 2008r. 3,8% produktu krajowego brutto Polski. W przeliczeniu na jednego mieszkańca stanowiło to 23101zł, przy średniej dla Polski 33 462 zł. Wynik ten plasuje województwo na 16 miejscu w kraju. Dynamika wzrostu PKB w województwie w latach 2003-2008 wyniosła 148%, przy średniej dla Polski równej 158%.

W porównaniu do całego kraju, struktura zatrudnienia w województwie charakteryzuje się stosunkowo niskim udziałem sektora usług 49,5% podczas gdy na sektor rolniczy i przemysłowy przypada analogicznie 22,2% i 28,4% pracujących (GUS, BDL 2010).

Liczba osób zamieszkujących województwo w roku 2010 to 2 103 505 mieszkańców, co stanowiło 5,5% ludności Polski. W województwie podkarpackim struktura wieku w roku 2010 przedstawiała się następująco: na wiek przedprodukcyjny przypadało 19,9% osób, produkcyjny: 64,1% i poprodukcyjny: 16,0% (Polska analogicznie: 18,7%, 64,4% i 16,9%). Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie była równa w sierpniu 2011 r. 14,5%, dla porównania w Polsce - 11,6%.¹ Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w sierpniu 2011 wyniosło 3 213,7 zł, czyli 97,4% średniego wynagrodzenia w Polsce.

Główny potencjał dla tworzenia kapitału ludzkiego w województwie stanowi 15 uczelni wyższych, w których kształcą się 73336 tys. osób, czyli 4,0% studentów w skali kraju. W województwie do szkół zasadniczych uczęszcza 18,8% uczniów województwa, natomiast do techników 53,5%.

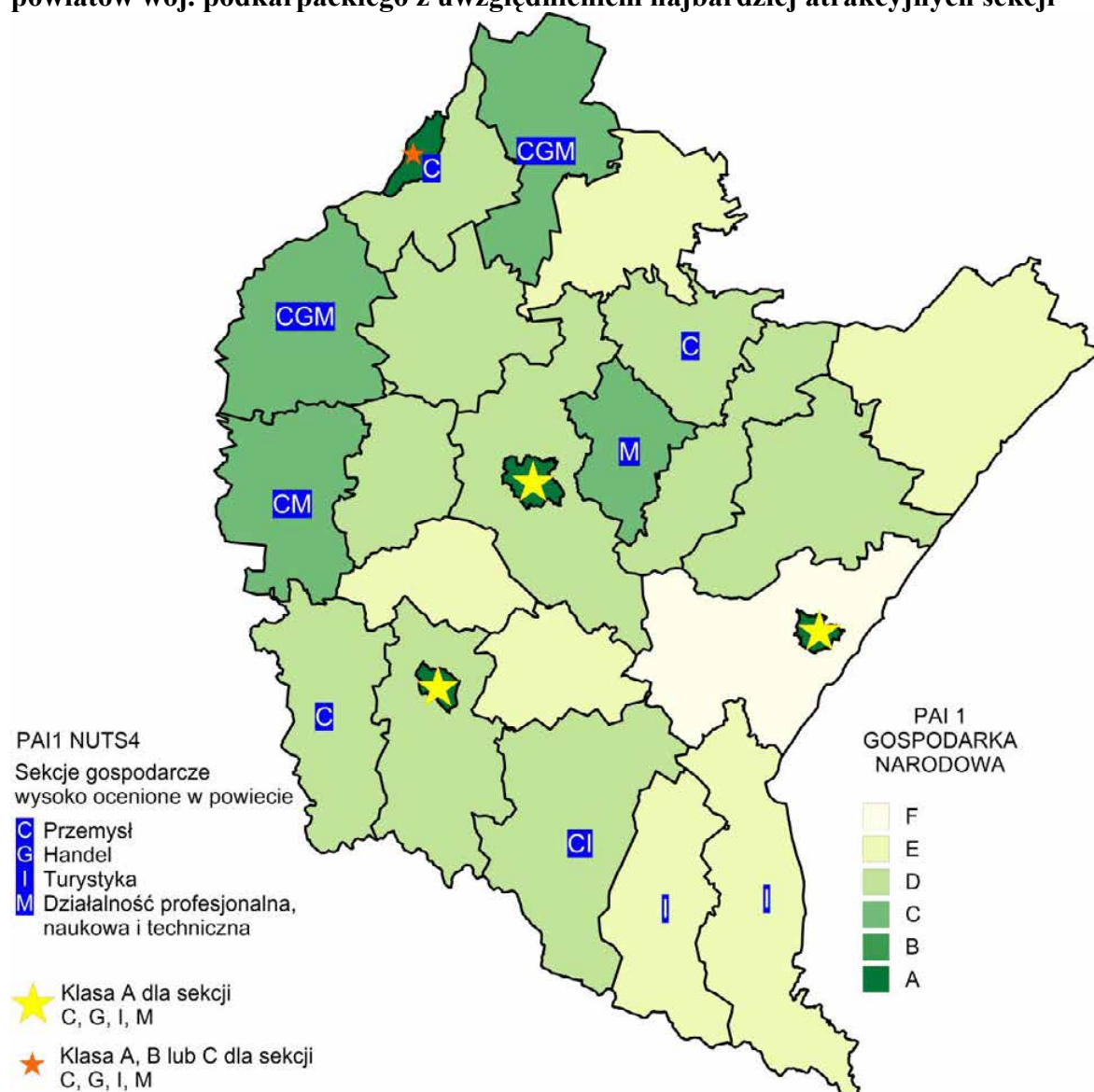
Sektory strategiczne dla województwa ujęte w strategii rozwoju regionalnego to przede wszystkim: lotniczy, elektromaszynowy, rolno-spożywczy, chemiczny oraz turystyczny. Preferencyjne warunki prowadzenia działalności gospodarczej występują w województwie

¹Bezrobotni oraz stopa bezrobocia wg województw, podregionów i powiatów (stan w końcu sierpnia 2011 r.) GUS.

m.in. w trzech Specjalnych Strefach Ekonomicznych: **SSE Mielecka**, podstrefy: gm. Dębica, gm. Głogów Małopolski, gm. Jarosław, gm. Kolbuszowa, gm. Laszki, gm. Leżajsk, gm. Ostrów, gm. Ropczyce, gm. Trzebownisko, gm. Zagórz, m. Dębica, m. Jarosław, m. Leżajsk, m. Lubaczów, m. Mielec, m. Rzeszów, m. Sanok, **SSE Tarnobrzaska**, podstrefy: gm. Gorzyce, gm. Jasło, gm. Jedlicze, gm. Nisko, gm. Nowa Dęba, gm. Orły, gm. Rymanów, m. Jasło, m. Przemyśl, m. Przeworsk, m. Stalowa Wola, m. Tarnobrzeg, **SSE Krakowska**, podstrefa: gm. Boguchwała, m. Krosno.

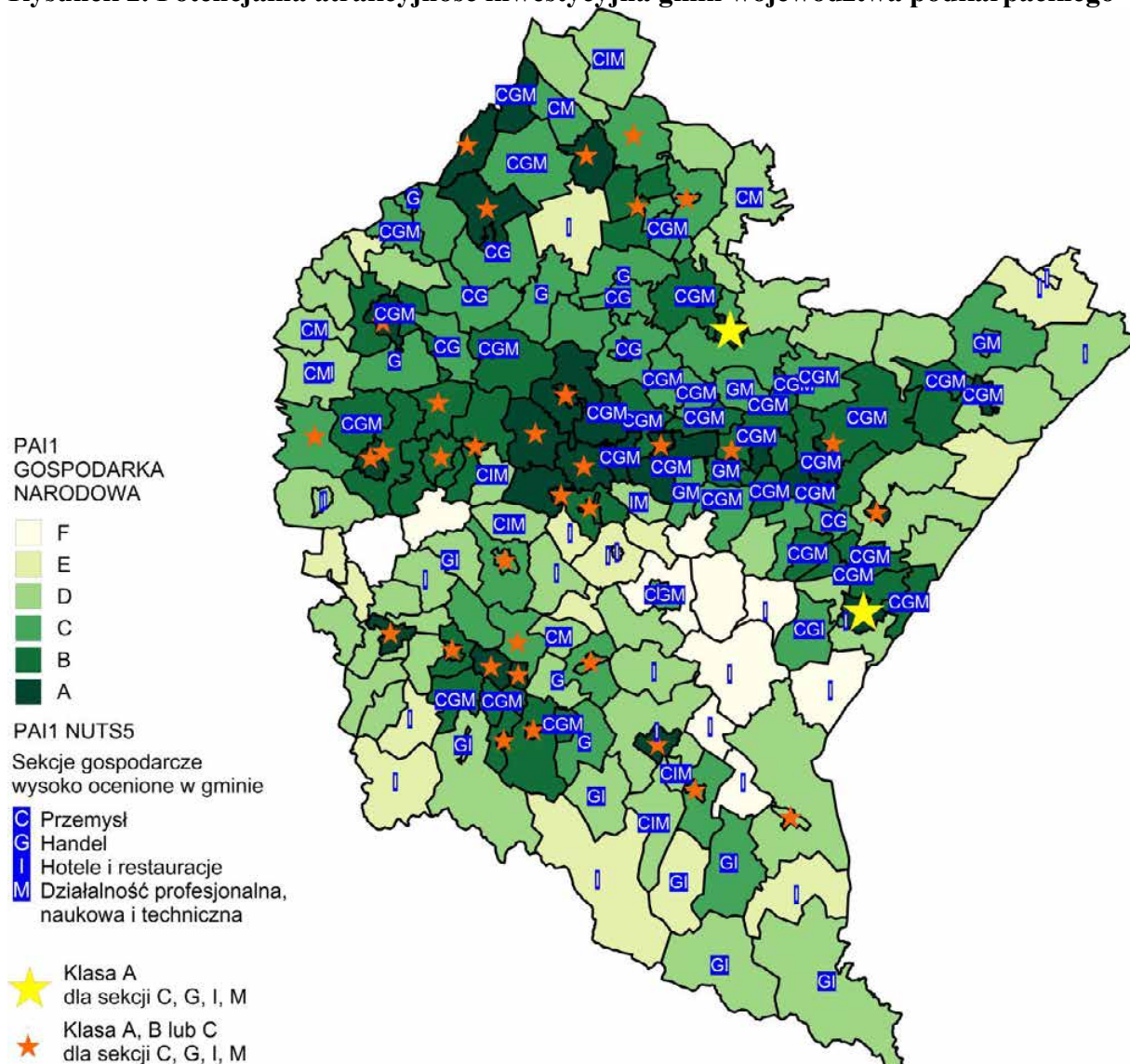
Syntetyczną ocenę atrakcyjności inwestycyjnej powiatów i gmin województwa podkarpackiego zawierają rys. 1 i 2.

Rysunek 1. Zróżnicowanie przestrzenne potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej powiatów woj. podkarpackiego z uwzględnieniem najbardziej atrakcyjnych sekcji

Źródło: opracowanie własne.

Rysunek 2. Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna gmin województwa podkarpackiego

Źródło: opracowanie własne.